

ACC. N:R M. 15204:1-3.

Landskap: Skåne Upptecknare: Margit Forsström
Härad: Luggude Berättare: Gerda Nilsson, Jonstorp
Socken: Jonstorp Berättarens yrke: lantbrukare
Uppteckningsår: 1960 Född år 1886 i Jonstorp

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

*Om en gammal gård och arbetet där med
djur, bak, slakt, värning m.m. s. 1-3.*

Skriv endast på denna sida.

Vid $\frac{1}{2}$ 8-tiden kom jag till ett litet hus, som låg vid stora landsvägen, där jag visste att några gamla syskon bodde. Jag knackade på dörren mot vägen, men ingen öppnade och alla gardiner var nerdragna. På andra sidan huset var köksingången, som vette mot en öppen plan och en gammal trädgård med mycket blommor och nyttoväxter. Där var också en stall- och uthuslänga. Då jag knackade på köksdörren öppnades den och for upp av blåsten. På en stol vid dörren satt den äldste av syskonen, Petter Nilsson. Han är 85 år och fiskar i havet med nät. Längre in i det mörka köket stod systemen vid spisen. Hon var 74 år och hette Gerda Nilsson. Hon steg fram till dörren och stod sedan där hela tiden, medan hon svarade. Ännu en broder, Paul Nilsson 80 år, bodde där. Han har varit gift och haft egen gård, som han sålt för många år sedan. Ännu för två år sedan gick han bort och ympade träd. Han gör det arbetet mycket väl, men vill inte ha något betalt. Ingen av bröderna kom emellertid till tals, utan systemen pratade hela tiden.

Hon själv, en syster, som nu var död, och den ene brodern hade alltid bott på denna gård. Föräldrarna hade dött tidigt enligt kvinnans uppgift.

Gården hade förr 12 tunnland. Då hade man hästar och kor i stallet. Gäss hade de också. Gäss är billigare att föda än ankor, för gässen äter gräs och behöver inte matas.

Boningshuset är ett korsvirkeshus med fyllning av tegel. Hur det såg ut invändigt vet jag ej, då samtalet fördes på trappan hela tiden. På golvet i köket hade de tegel. Spisen såg ny ut och var förmodligen en gasolspis. Förr hade de vedspis. Någon elektrisk belysning hade de fortfarande inte, fastän huset ligger mitt i

samhället. De använde gaslampor, som såg ut som gamla lyktor.

Förr bakade man allt bröd hemma, så ofta som behövdes. Då for ingen bil omkring med bröd. Hårt bröd med hål i mitten hängdes upp på snören på loftet. Mjukt bröd håller sig inte på sommaren. Det möglar då, men annars håller det sig bättre. Nu bakar hon inte; det lönar sig ej. Förr när de arbetade gick det åt mycket bröd. Det varar längre när det är gammalt än när det är färskt.

Vid jul slaktade man och saltade ner köttet. En del skickades till Höganäs för rökning.

Om vinterkvällarna arbetade kvinnorna med att karda och spinna. Karlarna gjorde ingenting. Kvinnorna vävde mycket förr. En del unga lär det nu i skolor, men de behöver det inte, för de gifter sig och då har de så mycket att göra med att laga mat, städa och ha främmande. Förr vävde hon bolstervar, gardiner, trasmattor och annat. Vävstolen fanns kvar, men hon hade vävt allt hon behövde. Nu knypplade hon breda spetsar. Mönstren var från någon väverska i Hälsingborg. Hon ville inte visa något, för hon sålde inte utan knypplade endast till husbehov.

Bolstervaren man hade i sängen var randiga på tvären som trasmattor. De var stoppade med fjäder. Sådana fjärdynor hade man både över och under sig på vintern. Fjäderdynor var bättre än sticktäcken, för de stod emot och höll längre. Men de gick ej att tvätta, utan användes tills de var utslitna. De använde fortfarande fjärdynor eller hade åtminstone sådana kvar. Lakan hade breda spetsar och mycket stora eller mindre, röda korsstygnsnamn.

ACC. N:R M. 15204:3.

3.
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Gården var friköpt från Krapperups fideikomiss och gumman blev stött då jag frågade om det hörde dit."Nej, för ingen del. Det var inget Krapperup här inte. Det var Påls därborta." Med det sista menade hon broderns gård, som han arrenderat av Krapperup.

Gumman var mycket misstänksam och ville ej att jag skulle komma tillbaka.
"Nä - nä. Det tar för möen tid."